

EDITORIAL

16.000 euros i la vergonya

L'actualitat nos obliga a tornar sobre el mateix tema que ya tractarem en l'editorial del passat març (numero 42), i dedicar, de nou, est espai a parlar de la Justícia.

Mai ha estat tan de moda el **tercer poder**, eixe que volem independent i garant de l'aplicacio de la llei, encara que ara tot se qüestione i sobretot quan no es del gust o de la conveniencia del sector que governa o al qual el govern ampara. En aquella editorial senyalavem que l'aplicacio de la llei devia en **injusticia** quan obligava a emetre sentencies que vulneren les concepcions individuals o colectives o l'acerp cultural o la tradicio d'un poble, quan fea als juges pronunciar-se sobre la llengua valenciana, si es o no es, o si es una atra cosa diferent a lo que la majoria dels valencians pensem i creem que es.

No fa massa temps, el dia 5 de maig, el que fon diari del **Movimiento** -i continúa sent-ho, encara que el "Moviment" ara es un atre que espenta cap al nord-, nos oferi el següent titular: "*La obsesión por no reconocer Filología ha costado 16.000 €*" i subtitulava: "*STEPV i ACPV dicen que su inclusión es una 'victoria' frente al 'intento de negar la unidad de la lengua'*". A banda de lo gens aseptíc de l'encapçalament de la noticia, i d'ocultar -com es norma en el "Moviment"- el terme "catalana", no deixa de ser contundent l'informacio a la qual dona pas. Cert es, si per "fer justícia" entenem l'aplicacio estricta de la llei, que la **Justícia** "ha fet justícia", i ho ha fet en aplicar la lligislacio i tot l'argumentari que la **Generalitat valenciana** ha anat tramant fins a conseguir en terments lligals equiparar el valencià i el catala.

Cada actuacio de la Generalitat, des de que està en mans del **Partit Popular**, ha anat en la direccio indicada anteriorment, i la posada en escena en cada ocasio ha segut la **pantomima** que havien de representar per a no escarotar a les bases del seu electorat, que entenem no participen de la campanya de catalanisacio de la llengua i cultura valencianes. El circ institucional ha arribat tan llunt que no sols la funcio nos ha costat **16.000 euros**, sino que s'ha consegut molt mes: establir **jurisprudencia** sobre l'equiparacio dels terments valencià i catala a nivell academic i institucional -28 sentencies aixina ho avalen-.

Està clar que si totes les lleis del govern valencià equiparen als **gossos** en els **gats**, començant per dir 'gossos' als gats, la Justícia no te mes remei que concedir als veterinaris valencians especialisats en gats el dret de tractar als gossos, i d'operar-los la gola si es

precis per a que deixen de lladrar, i maulen.

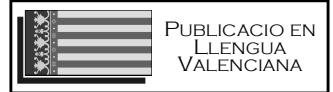
Aixina, es sabut que la majoria dels titulats en **Filologia catalana** -als quals no se'ls demana que acrediten de cap manera els seus coneiximents sobre l'història i la cultura del Poble Valencià-, mes alla d'ensenyar una o atra llengua, en una creuada no remunerada, es dediquen a anular-nos com a colectiu i com a poble, en definitiva com a societat, i tot perque, des de la seua **coentor** provinciana, alimentada pels dogmes assimilatats a través del sistema educatiu, son incapaçes d'assumir que els valencians pugam **ser**, sense ser catalans.

De sobres som sabedors de qué va eixe **projecte d'aculturacio** del nostre poble, el qual, comodo i acomodat, i condemnat des de fa segles al desconeixement sobre lo propi, assumix la seua dilucio sense rebelar-se.

Clarament, les lleis aprovades pels successius governs valencians han convertit en **illegal** la llengua valenciana, i han convertit en oficial eixe pseudodialecte del catala -al que nomenen "valencià" per a arredonar l'estafa- que no es mes que un artifici fabricat en els despachos de burguesos acomplexats, llocs i mentalitats des dels quals la **realitat viva** de la llengua i del poble que la parla no desperten mes que despreci.

Nosatres seguirem, a pesar de l'injusticia d'una Justícia cuinada a mida d'interessos politics, sent fidels ad aquells que tant han treballat per la dignificacio de la llengua valenciana, als classics **Carles Ros, Nebot i Pérez, Lluís Fullana, Miquel Adlert...**, i als contemporaneus **Peñarroja, Fontelles, Gimeno, Lanuza, Ferrandis, Lledó, García Moya**, i un llarc etc., els quals, censurats per l'oficialisme, seguixen aportant llum i arguments sobre la **singularitat** de la llengua valenciana, la modelica entre les romaniques, aquella que, no unicament conseguí un Segle d'Or, mes encara, creà una lligeratura que fon eixemple i guia per ad atres lligeratures peninsulars, que arribaren mes tart ad eixe auge, mai consegut pel catala.

Des d'aci la nostra enhorabona a la Justícia, i l'**enhoramala** als qui no entenen la valencianitat sense passar pel tamis del catalanisme; i la nostra reclamacio publica al Sr. **Conseller d'Educacio** per a que retorne del seu particular patrimoni 16.000 euros a la Generalitat -que en teoria som tots- per l'inutilitat de cadascun dels recursos ordenats, quan sabia que lo que ell i els seus correligionaris havien lligislat impedia que prosperaren en qualsevol ocasio.

LA CITA

Summum Jus, summa iniuria
(L'exces de dret provoca injustícia)

Dita romana

SUMARI

- 1
- EDITORIAL: **16.000 EUROS I LA VERGONYA**
- 2
- LLISTAT: **ACTIVITATS CULTURALS**
- PATRIMONI VALENCIÀ: LA GLORIA DEL BARROC: **IGLESIA DE SANT JOAN DE LA CREU**
- 3
- LLISTAT: **ACTIVITATS CULTURALS**
- FRUITES, VERDURES I HORTALICES (XLII): **PARLEM DE PIMENTONS**
- RESENYA BIBLIOGRAFICA: **BOLLETÍ NUM. III. SECCIO DE LLENGUA I LLITERATURA VALENCIANES DE LA RACV**
- 4
- PASSATEMPS
- RONDALLA: **A BON MESTRE, MILLOR DISCIPUL**

ACLARIMENT

Esta publicacio està redactada en les Normes d'El Puig. Encara que es una obra colectiva, l'encarregat de la redaccio final de cada articul te llibertat per a fer-ho en la normativa d'accentuacio de la seua preferencia. Este tema es motiu de debat, pero no de divisio, entre nosatres.

AVIS

Fent fotocopies d'est eixemplar per a repartir entre amics i coneguts sempre pot contar en la nostra gratitut.
Pero ara, si es funcionari, la nostra gratitut sera un 5 % major...
...I si no es funcionari tambe, que les coses estan dificils per a tots.

ACTIVITATS CULTURALS JUNY DE 2010

Trobarà més informació dirigint-se a les respectives associacions:

Aellva (Assoc. d'Escriptors en Llengua Valenciana)
C/ Alt, 64. 46003 Valencia C.
www.aellva.org

Cardona Vives

C/ En mig, 23-90-27^a. 12001 Castello
Tel. i Fax: 964 20 04 68
www.cardonavives.com

GAV (Grup d'Accio Valencianista)

C/ Pintor Gisbert, 17- baix. 46006 Valencia C.
Tel: 963 41 22 22 i 963 41 90 20
www.gav-valencianistes.com

LRP (Lo Rat Penat)/GDV (Grup Dones Valencianes)

C/ Trinquet de Cavallers, 9. 46003 Valencia C.
Tel: 963 91 09 92
www.loratpenat.org

RACV (Real Academia de Cultura Valenciana)

C/Avellaner 26. 46003 Valencia C.
Tel 963 91 69 65 Fax: 963 91 56 94
www.racv.es

Rogle: Vore quadro a banda en esta pagina

2 Juny (dimecres) 19.30 h. Seu de Lo Rat Penat
Lectura de Llibrets de Falla 2010
+Info: **LRP**

4 Juny (divendres) 21:00 h. Hotel Astoria Palace (Valencia C.)
Sopar i entrega del **PREMI LLEALTAT 2010**,
Premiat: En **José Alba** i **Julià**.
+Info: **GAV**

4, 11 i 17 Juny (dvs, dvs, djs) 19:30 h. Seu de Lo Rat Penat.
Albaes i Can d'Estil
+Info: **LRP**

7, 9 i 10 Juny 19:30 h. Salo Constanti Llombart de Lo Rat Penat.

Semana cultural Grup de Dones Valencianes

- 7 (dill) **Conferencia:** **Mª Jesus Coves:** "Tornar a Classe als 50. Una proposta enriquidora".
- 9 (dmc) **Recital poètic** a carrec de:
  - Amics de la Poesia de Valencia
  - Grup Dona i Salut
  - Associació d'Escriptors en Llengua Valenciana (Aellva)
- 10 (djs) **Concert** a carrec del Cor Popular de Lo Rat Penat

+Info: **LRP**

(Continúa en la pagina següent)

COLABORA EN EL ROGLE

Donar difusio ad esta publicacio es la millor forma de col·laborar en nosatres. Tambe pots fer-te **soci** (36 € a l'any) o **col·laborador** (12 € a l'any), i t'enviarém a casa tots els numeros que es publiquen durant l'any.

Si tens voluntat de fer alguna puntual aportacio economica, tambe te quedariem molt agraits. El nostre numero de conte, en **Ruralcaixa**, es:

3082 1222 81 4622492421

CONTACTA EN NOSATRES

Apartat de Correu 527
46002 Valencia ciutat
Telefon: 617 030 370

rogle@rogleconstantillombart.com

Rogle en Internet

Tots els eixemplars editats fins ara estan, en pdf, en:
www.rogleconstantillombart.com,
www.cardonavives.com, **www.enkara.org**
i **www.pjvalencianista.org**

PATRIMONI VALENCIÀ LA GLORIA DEL BARROC IGLESIA DE SANT JOAN DE LA CREU

La quarta i ultima seu de l'itinerari expositiu "**La Gloria del Barroc**" es la **Iglesia de Sant Joan de la Creu** (antiga Parroquia de Sant Andreu), situada en el carrer del Poeta Querol, nº 6 del Cap i Casal, la qual fon declarada **Monumet Historic Artistic Nacional** en 1942. En este temple l'exposicio està dedicada a la devocio i l'iconografia de la **Mare de Deu**.

Tal com passava en les atres dos seus, esta fon una de les dotze parroquies resultants de la consagracio, despres de la conquesta jaumina de 1238, d'unes atres tantes mesquites.

La primera advocacio d'este temple a **Sant Andreu** fon un homenage que **Jaume I** li volgue fer al pare de la seua segona esposa **Violant, Andreu II d'Hongaria**.

Del primer edifici, d'orige **gotic**, no queden casi vestigis arquitectonics, puix fon assolat practicament en la seua totalitat cap al 1600 per a donar pas a un temple de majors dimensions. La **configuracio actual** data d'entre 1602 i 1615. El privilegi de la colocacio de la primera pedra, del qual existix testimoni documental, li correspongue al Patriarca i Arquebisbe de Valencia **Sant Joan de Ribera**, sent el mestre pedrapiquer **Alonso Orts** el qui iniciaria les obres, que conclourien definitivament l'any 1684.

Es un temple d'una sola nau, dividida en cinc trams, en capelles entre els contraforts i capçalera poligonal. La coberta està formada per voltes de creueria en tercelets, sense massa innovacions. Sera casi un segle despres, en 1730, quan s'incorporarà la decoracio **rococo** en el seu interior, dissenyada per **Hipolit Rovira**, l'escultor del Palau del Marques de Dos Aigües, i duta a terme pel seu discipul **Lluís Domingo**. L'estil d'esta obra, treballada en una qualitat excepcional, està compost de recarregades formes plenes d'angels, teles i vegetacio que pareixen ascendir per les parets. Esta profusio de baix-relleus, dorats i treballats en argent corlat, i estucs que simulen la porcelana, en els que preval la claritat i la lluentor dels materials, recorden les caracteristiques del barroc de països del Nord d'Europa, tot lo qual convertix este temple en l'eixemple mes valios del rococo valencià. Un atre element clau de la decoracio son els panels de **taulellets** del segle XVIII, realitzats en

la fabrica valenciana de **Royo i Garcia** i pintats per **Pere Rodriguez**. Es tracta de taulellets en una variada policromia de colors entre els quals destaquen els verts, blaus i grocs.

L'iglesia dispon de **dos portades** d'entrada, la principal, que recau al carrer Poeta Querol, i l'atra, situada en el lateral de l'edifici, darrere de la torre del campanar, i que dona a una placeta que es coneix en el nom de Procida. De construccio posterior al temple i anexa a l'edifici hi ha una **tercera portada** situada a la dreta de la principal, que correspon a la **Capella de la Comunió**.

En la portada principal, del segle XVII, considerada com arquetipica del

barroc valencià, destaquen dos columnes salomoniques adornades en fulles de llorer en el fust i sostingudes per pedestals; el conjunt se corona en un fronto partit.

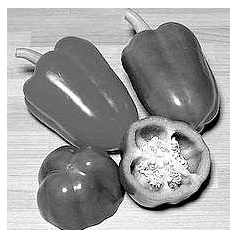
En el centre, sobre un oval, hi ha una inscripcio en el nom antic de l'iglesia: "**Real y parroquial iglesia de S. Andrés Apóstol**". La part superior de la portada està presidida, entre dos columnes menudes, per una estatua de Sant Andreu que porta un peix en una ma i en l'atra soste un llibre.

La portada situada darrere de la torre del campanar es molt senzilla, en ella destaca la presencia d'una estatua de **Sant Pere**. Prop d'ella se troba un panel de taulellets del segle XVIII representant a **Sant Vicent Ferrer** i a **Sant Vicent Martir** entre una creu, i l'escut de la ciutat en la part inferior.

La **torre campanar** està formada per tres cossos en pedra que es conserven d'epoca gotica. El cos de campanes està realitzat en rajoles, es del segle XVII (1669-1672) i el formen pilastres dobles d'orde toscà. Sobre ell un templet i un cos octogonal cobert per una chicoteta cupula. Remata el conjunt una artistica veleta.

Entre el patrimoni religios que custodia este temple hi ha una talla romanica, la que es coneix com la **Mare de Deu de les Victories**; d'ella conta la tradicio que es l'imatge que portava Jaume I el Conquistador i quedà custodiada en la capella de **Sant Jordi** en la **Casa dels Cavallers del Centenar de la Ploma**. Desapareguda la dita confraria, l'imatge passà a la parroquia de Sant Andreu, que en l'actualitat se troba en el carrer Colon.

Parlem de pimentons

Els **pimentons**, junt a les tomaques, conformen les dos reines de les hortalices, tant per les seues quantioses produccions, com pel fet de poder ser consumides en fresc o com a guarnicions de suculent plats gastronòmics, aixina com pel seu us en l'indústria conservera. La **pimentonera** és una planta herbàcea de la família de les **solanàcees**, que fon introduïda en Espanya, per tant en Europa, per **Cristòfol Colon**.

Presenta brots brancuts d'entre 40 i 60 cm d'alçària, fulles llanceolades i flors blanques en llargs filaments. Tant la planta com el fruit presenten **infinat de formes** que responen a les seues múltiples varietats. El fruit oscila entre els 5 i els 8 cm de diàmetre i va dels 8 als 15 de llargària; a vegades de forma quadrada o rectangular -en quatre costelles ben delimitades-, mentres que en unes atres es allargat, a modo de banya en punta molt afinada; també els hi ha de còncics en punta obtusa. En totes les varietats, quan encara no han aplegat a la seua madurea, el fruit es d'un color vert més o menys intens, si be en algunes d'elles permaneix en la planta fins a que aquell color **vert** es transforma en un **roig** intens. Això sí, tots tenen en comú la situació del pedúncul, aixina com el gran espai buit interior plenet de nombroses llavorettes blanques i planetes. El pimentó també és coneix com a **pebrot** o **pebreira**, noms estos molt estesos en les comarques valencianes del sur.

Els pimentons es subdividixen en **dolços** i **picants**. Les varietats més importants dels primers són: **California wonder**, **Yolo wonder**, **Lamuyo**, **Dolç italià**, **Dolç espanyol**, **Esterel**, **Morró de conserva...**, tots ells s'exporten cap al centre d'Europa a on són molt apreciats, destacant els mercats d'Alemanya, Anglaterra i França. D'entre els picants podem nomenar la **Hungarian yellow**, **Wax hot** (la nyora o cirereta), **Banya de Chiva...**

La producció, com la de les tomaques, s'encontra repartida a nivell mundial i en quantitats importants en Espanya, especialment en les províncies de **Almeria**, **Múrcia**, **Màlaga**, **Logronyo**, **Navarra**, **València**, **Canàries...** Darrerament i com a conseqüència de l'implantació de la producció baix hivernàculs, podem fruit tot l'any del consum d'esta magnífica hortalija.

És interessant conèixer que els pimentons dolços oferixen apreciables **valors dietètics**, tant pel contingut vitamínic (A, B2, C i E), com pel seu modest valor calorífic (18 calories per 100 grams), puix que el residu sòlit és només del 7 al 8%, els glúcits representen el 4% i els pròtits i cendres no apleguen al 1%, estant absents els lípits.

RESENYA BIBLIOGRAFICA M^aA.M.C.

Bolletí Núm. III

Seccio de Llengua i Lliteratura Valencianes de la RACV
Valencia, 2010 (112 pàgines)

La **Seccio de Llengua i Lliteratura Valencianes** de la **RACV** ha publicat el seu **Bolletí Núm. III**, una nova aportació que arreplega els estudis realitzats durant els últims cinc anys, i que ve a sumar-se als nous materials de treball que sobre la **llengua valenciana** hi ha en l'actualitat.

En la presentació, el director de la Seccio recorre a la frase que **Joan Costa** deixà escrita en el **Bolletí Núm. II**: "tractant-se d'un llenguatge viu, com és la nostra Llengua Valenciana, la tasca no s'acaba mai", per a indicar que esta obra es com una resposta ad eixa premissa i d'ahi que pugua possibilitar escriure i parlar en major correcció l'idioma valencià.

Entre les matèries que específicament se desenrollen estan les regles sobre la **e i o** (obertes i tancades) i les normes bàsiques sobre la **metrica valenciana**. Uns atres temes que s'oferixen son: **Consideracions sobre el toponim València** i **Apunts toponímics**, per a finalisar en l'inclusió del **Informe filològic i llingüístic** presentat per la RACV (2006) al **Tribunal Suprem**, entorn a la proposta plantejada de reconeiximent en l'Unio Europea de les llengües oficials que se parlen en l'Estat.

Estem davant d'un treball de recopilació i d'alguna nova aportació que interessa, com s'ha dit, per a millorar el coneiximent i correcte us de la llengua valenciana.

ACTIVITATS CULTURALS

JUNY DE 2010

(Ve de la pàgina anterior)

8 Juny (dimarts) 19:00 h. Saló Alfons El Magnànim. Centre Cultural La Beneficència. València C.

Acte de clausura del VIII Curs de l'Escola Superior d'Estudis Valencians de la RACV

Discurs de clausura a carrec de l'Acadèmic de Número En José Luis Medina que versarà sobre "*Los puentes de Valencia*"

+Info: RACV

11 Juny (divendres) 21:30 h. Restaurant Lledó Celebrity de Castello.

PREMIS FADRI: Sopar i entrega de premis de la XIII Edició del "Fadri-Cardona Vives".

Durant l'acte es fara entrega del **Premi d'investigació i creació en Llengua Valenciana, 2010**.

Preu 28 € (12 € els joves)

+Info: **Cardona Vives**

14 Juny (dilluns) 20:00 h. Seu de l'Aellva.

TERTULIA TALLER PROSA

Llegiran: Ampar Álvarez i Ferrando Martínez.

+Info: **Aellva**

17 Juny (dijous) 20:00 h. Pati d'entrada del MUVIM. València C.

Presentació de la reedició del llibre: "L'indumentaria Valenciana: La Génesis d'un Estil" de Encarna Albarracín i J. Niclós.

+Info: **LRP**

18 de Juny (divendres)

PREMIS ATENEU CULTURAL PATERNA

19 Juny (dissabte) 20:00 h. Antiga seu de Lo Rat Penat. C/ Aparisi i Guijarro, 10. València C.

Presentació de la Banda de Musica de Lo Rat Penat.

+Info: **LRP**

19 Juny (dissabte)

Excursió a Denia i comarca, i les Coves del Rull.

Eixida: cantó Marques de Sotelo-Periodiste Azzati (València C.), a les 8:00 h.

Denia, important enclau turístic, es la capital de la **Marina Alta**. De la seua dilatada historia son testimoni els seus importants monuments i museus (el castell, d'orige arap, la **Iglesia de l'Assunció**, els museus: arqueològic, etnològic, del joguet, etc.). Conta en extraordinaris parages naturals (el **Parc Natural del Montgo**, excelents plages i un litoral marítim en el qual destaca la zona de **Les Rotes**, a on se troba l'imponent **Cap de Sant Antoni**; tambe es de destacar la seua reserva marina). Part d'estos llocs seran objecte de la nostra excursió que es completarà en una visita a les **Coves del Rull**.

Places llimitades; últim dia per a reservar-les: 14 de juny.

Preu: 25 €, aproximadament.

+Info: **Rogle**

28 Juny (dilluns) 19:30 h. Saló d'Actes de Lo Rat Penat.

Clausura del curs 2009-2010

La conferència de clausura estara a carrec del filolec Voro López en el títol "Cent anys de normativa valenciana".

+Info: **LRP**

Resol l'acrostic del costat a partir de les definicions. La solucio a peu de pagina.	1. Home que te l'art de modificar la seua veu, imitant les d'atres persones o diversos sons.	
	2. De color en mescla de negre o que s'aproxima al negre.	
	3. Se diu de cada una de les persones que contrau matrimoni. Tambe de la persona que assumix una serie d'obligacions o compromisos.	
	4. Recipient a on se deixa la cendra i els residus del cigarro.	
	5. Que te el sabor caracteristic de la fel o la quinina; quan es especialment intens produix una sensacio desagradable i duradora.	
	6. Pertorbacio mental caracterisada per certes idees fixes absurdes, en les que predomina la mania persecutoria.	
	7. Dit d'un cos: sostindre's en la superficie d'un liquid o en suspensio en un liquid o gas.	
	PARAULES VERTICALS	
1. Collir el fruit de les vinyes.		
2. Embrollar, confondre alguna cosa. Ficar discordia entre dos o mes persones. Dit d'un assumt: complicar-se al sobrevindre dificultats.		

1.	—	E	—	—	—	—	—
2.	—	—	R	—	—	—	—
3.	C	—	—	—	—	—	—
4.	—	E	—	—	—	—	—
5.	—	—	A	—	—	—	—
6.	—	P	—	—	—	—	—
7.	—	U	—	—	—	—	—

A bon mestre, millor discipul

Un vell **guilopo** anava de poble en poble junt al seu jove **discipul**, un **ravachol** despert i espavilat. Vivien de les almoines, chicotets furts i ingeniosos enganys. El chicon era habilitos i deprenia rapid. En un lloc era un pobre orfe, en un atre, coix de naiximent, o quan no, sabia **embaladir** al public contant fantastiques histories. El vell cuidava d'ell, pero no a canvi de res, puix al cap i a la fi el chic no deixava de ser un mig de guanyar-se la vida facilment.

Estant el vell dinant en la posada va entrar el **jovenell**, i assentant-se a taula exclamà:

- ¡Vaja, si es estofat!
iQué bona oloreta fa!

- ¿Has recaptat molts diners—
preguntà l'atre—

- Puix, mes o manco, es que per aci la gent no es molt **almoinera** —respongue entregant-li el **renuc**. Mestre, -com solia dir-li- ¿va a com partir en mi la mitat de l'estofat?

- No es bo per a tu; es massa indigest. ¡**Hostaler!** -crijà el vell tacany- ¡Pa i vi per al chic!

En acabant de dinar el chicon digue:

- Que sapia, mestre, que encara que no haja volgut compartir en mi el dinar, l'estofat nos l'hem menjat entre els dos, veste en el sabor i yo en l'olor.

- En eixe cas hauras de pagar-me la mitat

de l'estofat -contestà el vell-, i com m'ha costat un **quinzet**, me n'hauras de donar mig.

El jove, que havia depres molt de les **martingales** del seu mentor, trague mig quinzet de la

bojaca de la jaqueta i el deixà caure sobre la taula fent-lo rodar i sonar.

- Mestre, -digue llavors- en el so d'esta moneda te per pagat l'olor de l'estofat.

L'hostaler, que ho havia presenciat tot, rigue a gust i exclamà:

¡A bon mestre, millor **discipul!**

Inspirat en un conte popular castella

GLOSSARI (paraula/ sinonims: definicio)	Guilopo/ astut/ pillo/ enredrador: nyosament per a conseguir alguna cosa. Engany que es fa en astucia.
Almoinera: Persona caritativa, inclinada a donar almoina en freqüencia.	Quinzet: Moneda d'argent, equivalent a 25 centims de pesseta.
Discipul: Aquell qui depren, en relacio a la persona que li ensenya.	Ravachol/ revoltos: Chiquet inquiet i descarat que fa malifetes.
Embaladir: Arrebar, captivar els sentits. Causar tant de plaer ad algu una cosa, que el fa oblidar-se de qualsevol atra.	Renuc/ bossa: Saquet per a guardar els diners.
	Hostaler: Se diu del que regenta un hostel. Amo de l'hostal.
	Jovenell/ chicon: Persona jove.
	Martingala/ artimanya/ magancha: Artifici o mig que es empleat habil i ma-

Solucio: Verticals: 1. VEREMAR 2. ENREDRAR 3. CONTRAENT 4. CENDRER 5. AMARC 6. PARANOYA 7. SURAR 1. VENTRILLOC 2. NEGRENC 3. NEGRENC

I RECORDA... La nostra primera paraula es **veremar**. La **verema** es l'arreplegada de la collita del raïm. El **veremador/-ra** es la persona que verema. **Veremat/-ada** es l'accio i efecte de veremar. La segona paraula que tenim es **enredrar**. Un **enredro** pot ser una confusio d'idees; una complicacio dificil de salvar; un engany que ocasiona disturbis; o una maranya resultat de travar-se entre si desordenadament els fils o uns atres elements flexibles. **Enredrador/-ra** es la persona que introduix desorde o confusio en els assumts en els que interve, intencionada o involuntariament, provocant a sovint desavenencies entre les persones. L'accio i efecte d'enredrar es **enredrat/-ada**. Pertany a la mateixa familia la paraula **enredradera**: planta trepadora que s'enredra en parets, enreixats, etc.